

B¹ poskyris

Tikriniai ir bendriniai daiktavardžiai
Nelietuviškų tikrinų vardu rašymas

Daugiskaitiniai ir vienaskaitiniai daiktavardžiai
Savybinių įvardžių vartojimas

Tekstas

Nė veltui sākoma, kąd geriau vieną kaštą pamatyti, negu šimtą kaštų girėti. Todėl jau senū senovėje žmonės, suprastami šio principio teisingumą, stengesi vysti į kitą šalis, kąd susipažintu su jų miestais, žmonėmis, moksais, pa-minklais. Mūsų laikais į tokias kelionės leidžias milijonai žmonių. Pasaulini turizmo mastą rodo tokie skaicių: 1950 m. bûta 25,3 milijono turistų, o 1980 – 265 milijonai. Vis daugiau žmonių panorėj gali pamatyti Europos civilizacijos lopši Graikiją. Nukakę į Aténus, jiė savo akimis išsýsta Akropolį, išpudingąsias Partenoną, Propilejų, Nikės iš kitų antikos šventyklu iš kitų statinių liekanas. Kaip žmogus turi jaustis vaikščiodamas Olimpijoje iš savo kojomis liësdamas Héros šventyklos grindis? Pavaiščiojęs takais iš keliais, kuriais žngsnavo žymieji graikų filosofai ir rašytojai, mokslinkai iš skulptoriai – Heraklitas ir Demokritas, Platónas ir Aristotelis, Herodotas ir Ptoleméjas, Eschilas ir Sofoklis, Euripiðas ir Ezopas, Mironas ir Fidijas, – kitaip suvoki iš mūsų laikų kultūrą bei civilizaciją.

Kiekvieną iš mūsų vilioja Itálija, jös senieji miestai – Romà, Neápolis sù rūkstančiu Veziviumi, Venecija sù savo kanalais, Medičių Florencija, kuř patysi Mikeländželo šedevru. O kuř dár Genuja, Pàduva, Milànas, Mòdena, Pàrrna, Bolònja. Gal i sakýti, kąd Itályje klas miestas tai atviris muziejus. Kiek juosè amžiu ámžiaus kaupr̄ meno turtū – architektūros paminklų, vaizduojamojo meno kūrinių, turtingų bibliotékų ir archívų!

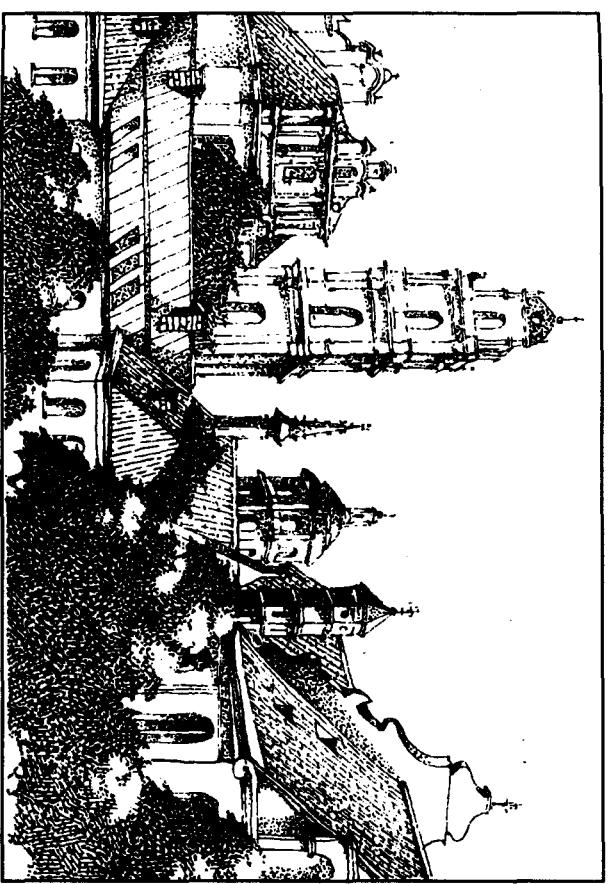
Daug nuostabių mēno, kultūros ir tèchnikos dalýkų smalsiám žmogui siúlo Ispánija ir Prancuzija, Vokietija ir Olandija, Austrija ir Šveicarija, Švèdija ir Čekija, Madridas, Parížius, Münc̄henas, Praha, Stòholmas ir Briùselis – tai miestai, kurië gali patenkinti kiekvieno išrankaus turisto pòreikius.

Turizmas plinta iš Lietuvos, kād turistų Mekà yra Vilnius. Šis miestas, nè kaštą ištorijos būvyje dègintas, pléistas ir griautias, kād iš neprilygsta, sakýkim,

Peterburgui ar Budapeštui, žavi nè vieną svēcia. Mat ilgi amžiai suformavo labai sàvita miesto architektūrą, kur įdomiai susipýme gòtika ir renesansas, baròkas ir klasicizmas, modernas ir eklektika. Vilnius išskiria iš daugelio dižiųjų miestų sàvo glaudžiu ryšiu sù gamta. Dvi úpes – Neris ir Vilnia, gausybé postyriai. Ypat tai svarbu pradedantiesiems arba sipliu mokantiems, nes B poskyryje tekstas turi sudetingu, nešmoktu konstrukciju.

párku, kurië tiesiog ribojasi sù natûraliaiš miškais, kaivos ir medžiais apsodintos gàtvës bei áikštës suteikia Lietuvos sostinei nepakartojamu, žavingu brúo-žu.

Vilniu sù kitaš miestais jungia geležinkelis, plentai ir avialinijos. Vilniuje gal sutikti turistą iš Siùmijos, Norvègijos, Rumùnijos, Veñgrijos, Belgijos, Ánglijos, Árijos, Kanàdos ir Jungtinii Amerikos Valstijų. Pasitako svecių net iš Kinijos, Japónijos ar Áfrikos šalių. Supratama, jū ypač daug iš kaimyninės Lénkijos iš kitų artimųjų valstybių. Vis daugėja iš Vokietijos Federacines Respublikos. Niékas nesistebi, kai Vilnius gàtvëse sutinki vókieti, suomi, lenka, cëka, bulgàra, tuò labiau amerikieti turistą ar dël kokių reikalų atvykusis biniérui.

Gramatika

§9. Pateiktame tekste daug tikrinų daiktavardžių, kurie nuo bendrinii vi-sų pirmas skiriasi tuo, kad jie pradedami didžiai raidë. Tai tik išorinis požymis, bet apibûdinti, kuo bendrinis daiktavardis (angl. common noun, vok. Gattungs-name, franc. nom commun) skiriasi savo esme nuo tikrinio daiktavardžio (angl. proper name, vok. Eigename, franc. nom propre), ne šio vadovëlio uždavinys. Tuo labiau to nereikia, kad visose kalbose daugiau ar mažiau jù suvokimas artimas.

¹ Kaip sakýta „Autoriaus žodyje“, B poskyriai, autoriaus nuomone, citini po to, kai išeiti A poskyriai. Ypat tai svarbu pradedantiesiems arba sipliu mokantiems, nes B poskyryje tekstas turi sudetingu, nešmoktu konstrukciju.